

MKVK Fegyelmi Bizottság
Kamarai Alapszabály 339. p. sz. állásfoglalása
2018.02.15.

Adatvédelmi feladatok ellátásával kapcsolatos szolgáltatási kérdések:

1. Könyvvizsgáló végezhet-e adatvédelmi szabályozással kapcsolatos tevékenységet?
2. Elkészítheti-e az általa nem könyvvizsgált gazdasági társaság témához kapcsolódó szabályzatait?
3. Elláthat-e adatvédelmi tisztviselői feladatokat más gazdasági társaságnál?

Releváns szabályozások

1. Az Európai Parlament és Tanács (EU) 2016/679. rendelete (2016.04.27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az adatok szabad áramlásáról, valamint 95/46. EK irányelv hatályon kívül helyezéséről. Az 2018. május 25.-én hatályba lépő általános adatvédelmi rendelet (a továbbiakban GDPR) biztosítja az európai adatvédelem modernizált elszámolhatóságon alapuló megfelelési keretét.
2. Arra EU-s iránymutatás készült az adatvédelmi tisztségviselőkkel kapcsolatban, - amely magyar nyelven is hozzáférhető 29 oldalon - jogi értelmezést és segítő iránymutatást ad az adatvédelmi tisztségviselői feladatkör ellátására.
3. A Magyar Könyvvizsgáló Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló többször módosított 2007. évi LXXV. törvény vonatkozó 11. § és 53. §-ai kapcsolódnak a felvetett kérdésekhez.
4. Az információs önrendelkezési jogról és információszabadságról pedig a 2011. évi CXII. törvény rendelkezik.
5. A fenti törvényi felhatalmazás alapján a működő Nemzeti Adatvédelem és Információszabadság Hatóság feladata a személyes adatok védelméhez és a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jog érvényesülésének ellenőrzése és elősegítése.

Vélemény

1. A fenti szabályozások bővebb ismerete szerint az adatvédelem és az adatvédelmi feladatok ellátása egy igen összetett terület, folyamatos mozgásban az alakuló joggyakorlattal, amelynek a nyomon követése kellő időfordítást és megfelelő szakértelmet kíván. Az adatvédelmi tisztviselőnek az egyes adatkezelők (gazdasági társaságok) teljes adatkezelését ismernie kell, és csak ennek birtokában lehet a feladatot felelősség teljesen ellátni. Ehhez kapcsolódóan további említést érdemlő szempont, hogy a Nemzeti Adatvédelmi Hatóság a vonatkozó szabályok be nem tartása esetén legfeljebb 20 000 000 EUR összegű közigazgatási bírsággal, illetve a vállalkozások esetében az előző pénzügyi év teljes éves világpiaci forgalmának legfeljebb 4%-ét kitevő összeggel sújthatja az adatkezelőt, ami szintén jelzi ezzel a feladattal járó felelősség súlyát.

2. A GDPR és az iránymutatásban foglaltak alapján:

- Az adatvédelmi tisztségviselői kötelezettségek és feladatok független ellátását biztosítani kell, ez elsődlegesen az adatkezelő, illetve az adatfeldolgozó feladata. E tekintetben az iránymutatás 3.3 pontja azt emeli ki, hogy az adatvédelmi tisztségviselőt nem lehet utasítani és

biztosítani kell számára a független véleményalkotás lehetőségét az adatvédelmi döntések és adatvédelmi ügyek tekintetében.

- Az adatvédelmi tisztviselői feladatokat külső féllel kötött szolgáltatási szerződés keretében is el lehet látni. Ha tehát könyvvizsgáló/könyvvizsgáló cég köt ilyen tevékenységre szolgáltatási szerződést, akkor az a GDPR alapján, mint külső szolgáltató megbízása, megengedett.
- Az adatvédelmi tisztviselő más feladatokat is elláthat. A rendelkezés előírja, hogy a szervezetnek biztosítani kell, hogy „e feladatokból ne fakadjon összeférhetetlenség”. Ez különösen azt jelenti, hogy az adatvédelmi tisztviselő nem tölthet be olyan pozíciót a szervezetben belül, amelynek keretében ő határozza meg a személyes adatok kezelésének céljait és eszközeit. Ezen kívül összeférhetetlenség merülhet fel például, ha a külső adatvédelmi tisztviselőt az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó bíróság előtti képviselésére kéri fel adatvédelmi kérdéseket érintő ügyekben.

A függetlenségre vonatkozó követelményeknek tehát a GDPR, továbbá a könyvvizsgálókra vonatkozó Kkt. valamint etikai szabályok figyelembe vételével is meg kell felelni, ha könyvvizsgáló vállal el adatvédelmi tisztviselői feladatkört.

3. A GDPR 37. cikk (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az adatvédelmi tisztviselőt „szakmai rátermettség és különösen az adatvédelmi jog és gyakorlat szakértői szintű ismerete, valamint a 39. cikkben említett feladatok ellátására való alkalmasság alapján kell kijelölni”.

- A szükséges szakértelem szintje nincs szigorúan meghatározva, arányosnak kell azonban lennie a szervezet által kezelt adatok érzékenységevel, összetettségével és mennyiségével.
- Bár a 37. cikk (5) bekezdése nem határozza meg az adatvédelmi tisztviselő kijelölésekor figyelembe veendő szakmai képességeket, fontos elem, hogy az adatvédelmi tisztviselőnek szakértelemmel kell rendelkezni a nemzeti és európai adatvédelmi jogszabályok és gyakorlatok terén, valamint alaposan ismernie kell a GDPR-t. Hasznos az üzletág és az adatkezelő szervezetének ismerete. Az adatvédelmi tisztviselőnek jól kell ismernie az általa végzendő adatkezelési műveleteket, valamint az adatkezelő információs rendszereit, adatbiztonsági és adatvédelmi igényeit.
- Közhatalmi szerv vagy egyéb, közfeladatot ellátó szerv esetében az adatvédelmi tisztviselőnek alaposan kell ismerni a szervezet igazgatási szabályait és eljárásait.
- Az adatvédelmi tisztviselő feladatainak teljesítésére vonatkozó képességét úgy kell értelmezni, hogy az mind a személyes tulajdonságaira és ismereteire, mind a szervezeten belüli jogállására vonatkozik. A személyes tulajdonságok közé tartozik például az integritás és a magas szintű szakmai morál; az adatvédelmi tisztviselő elsődleges feladata a GDPR-nak való megfelelés lehetővé tétele. Az adatvédelmi tisztviselő kulcsszerepet játszik a szervezeten belül az adatvédelmi kultúra előmozdításában, és elősegíti a GDPR alapvető, például az adatok kezelésére vonatkozó elvekre,²⁶ az érintett jogaira,²⁷ a beépített és alapértelmezett adatvédelemre,²⁸ az adatkezelési tevékenységek nyilvántartására,²⁹ az adatkezelés biztonságára³⁰, valamint az adatvédelmi incidens bejelentésére és arról való tájékoztatásra³¹ vonatkozó rendelkezéseinek végrehajtását.
- **Az adatvédelmi tisztviselő feladatellátása szolgáltatási szerződés keretében.** Az adatvédelmi tisztviselő tevékenysége az adatkezelő, illetve adatfeldolgozó szervezetén kívül álló magánszeméllyel vagy szervezettel kötött szolgáltatási szerződés keretében is végezhető. Ez utóbbi esetben elengedhetetlen, hogy az adatvédelmi tisztviselő tevékenységeit ellátó szervezet minden tagja megfeleljen a GDPR 4. szakaszában foglalt

valamennyi alkalmazandó követelménynek (például lényeges, hogy senkinél se merüljön fel összeférhetetlenség).

4. A felvetett kérdéseknek Kamarai szempontból két vetülete állapítható meg:

- maga az adatvédelmi tevékenység összeférhetetlen-e a könyvvizsgálói tevékenységgel,
- gyakorlásával felmerül-e az adatvédelmi tisztségviselői státusz összeférhetetlenségének kérdése?

A Fegyelmi Bizottság válaszai:

1. Könyvvizsgáló végezhet-e adatvédelmi szabályozással kapcsolatos tevékenységet?

Amennyiben az adatvédelmi tevékenység ellátása nem a kamarai tag által könyvvizsgált cégnél merül fel, úgy a Kkt. 53.§-ában rögzítettek szerint a könyvvizsgálói feladatkörrel nem összeegyeztethetetlen a tevékenység, tehát nem tiltott.

2. Elkészítheti-e az általa nem könyvvizsgált gazdasági társaság témához kapcsolódó szabályzatait?

Kapcsolódóan az első kérdésre adott válaszhoz, valamint az adatvédelem és az adatvédelmi feladatok ellátásához a szükséges idő és szakértelem meglétéhez a kockázatvállalás mértékéhez a vállalás kérdése megfontolandó, jogszabályi előírások szintjén nincs tiltás.

3. Elláthat-e adatvédelmi tisztségviselői feladatokat más gazdasági társaságnál?

Amennyiben az adatvédelmi tisztségviselői feladatokat könyvvizsgáló cégnek nem minősülő cégnél vezető tisztségviselőként/munkaviszonyban-munkaviszony jellegű jogviszonyban látja el a könyvvizsgáló, úgy a státusz szintén összeférhetetlenségi kérdéseket vethet fel a Kkt. 11.§-ában a tagsági feltételekhez és a Kkt. 53.§-ban rögzített könyvvizsgálói feladatkörrel összeegyeztethetetlen tevékenységek kérdéseivel, valamint az Alapszabályunk és az Etikai Szabályzatunk kérdéseivel. Más a szakmai, más a felkészültségi igény, amelynek gyakorlásához megítélésünk szerint érdemes minden esetben megfontolni az abban történő közreműködést.

Torma József sk.
fegyelmi bizottság elnöke